

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про перейменування деяких географічних об'єктів»

1. Мета

Метою прийняття проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про перейменування деяких географічних об'єктів» (далі – проєкт акта) є забезпечення реалізації положень абзацу третього пункту 6 статті 8 Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії».

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Правові засади засудження російської імперської політики в Україні, заборони пропаганди її символіки, порядок ліквідації символіки російської імперської політики визначає Закон України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії» (далі – Закон).

За змістом абзаців першого і третього пункту 6 статті 8 Закону Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським, районним державним адміністраціям, Верховній Раді Автономної Республіки Крим, органам місцевого самоврядування, військовим адміністраціям населеного пункту (населених пунктів), військово-цивільним адміністраціям населеного пункту (населених пунктів) доручено у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом у встановленому законодавством порядку перейменувати, зокрема інші географічні об'єкти, назви яких містять символіку російської імперської політики.

У разі якщо протягом строку, зазначеного в абзаці першому цього пункту, Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування (обласними, районними, сільськими, селищними, міськими радами), військовими адміністраціями населеного пункту (населених пунктів), військово-цивільними адміністраціями населеного пункту (населених пунктів) у встановленому цим Законом порядку не прийнято рішення про перейменування назв географічних об'єктів, що містять символіку російської імперської політики або присвячені особам/подіям, зазначеним в абзаці першому цього пункту, таке рішення у формі постанови приймається Кабінетом Міністрів України у тримісячний строк, що обчислюється з моменту закінчення строку, встановленого абзацом першим цього пункту. Така постанова приймається з дотриманням вимог, встановлених цим Законом, статтею 5 Закону України «Про географічні назви», з урахуванням пропозицій громадськості, науковців та рекомендацій центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу.

Згідно з абзацами шостим – восьмим частини першої статті 7 Закону України «Про географічні назви» (далі – Закон № 2604-IV) найменування та

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E10400000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

305/33/63-24 від 22.03.2024

перейменування географічних об'єктів у межах визначених законом повноважень та відповідно до вимог цього Закону здійснюються, зокрема:

Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні ради – щодо географічних об'єктів, розташованих на території кількох районів у межах відповідно Автономної Республіки Крим чи області;

районні ради – щодо географічних об'єктів, розташованих на території кількох сіл, селищ чи міст у межах відповідного району;

сільські, селищні, міські ради – щодо географічних об'єктів, розташованих відповідно на території села, селища, міста.

Частиною третьою статті 53 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» передбачено, що рішення про організацію чи оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та встановлення охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду приймається Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими радами.

Таким чином, із врахуванням положень абзацу третього статті 1 Закону України «Про географічні назви», географічними об'єктами, перейменування яких доручено здійснити Кабінетові Міністрів України відповідно до абзацу третього пункту 6 статті 8 Закону, є гори, хребти, скелі, ущелини, льодовики, рівнини, низовини, яри, балки, острови, коси, вулкани, печери тощо; затоки, протоки, лимани, озера, болота, водосховища, річки, канали тощо; залізничні станції, роз'їзди, порти, пристані, аеропорти тощо; природні парки, заповідники, заказники, заповідні урочища та інші подібні об'єкти, найменування (перейменування) яких належить до повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, сільських, селищних, міських рад, відповідних військових або військово-цивільних адміністрацій населених пунктів.

Відповідно до частини першої статті 9 Закону № 2604-IV назви географічних об'єктів, що розташовані на території України, встановлені та унормовані відповідно до вимог цього Закону, підлягають внесенню до Державного реєстру географічних назв.

За змістом частини четвертої статті 4 Закону № 2604-IV, пунктів 4 і 5 Положення про Державний реєстр географічних назв, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 травня 2006 р. № 622 (зі змінами), Держгеокадастр забезпечує створення та ведення Державного реєстру географічних назв; є держателем Державного реєстру географічних назв; забезпечує встановлення, унормування, ведення обліку та державну реєстрацію географічних назв.

Враховуючи вищезазначене, з метою підготовки проєкту акта, передбаченого абзацом третім пункту 6 статті 8 Закону, Мінінфраструктури звернулося до Держгеокадастру щодо надання відомостей Державного реєстру географічних назв про назви та місце розташування всіх географічних об'єктів, що знаходяться на території України.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

305/33/63-24 від 22.03.2024

За результатами аналізу отриманої від Держгеокадастру інформації щодо назв географічних об'єктів, що містяться в Державному реєстрі географічних назв (далі – ДРГН), встановлено, що відомості щодо значної кількості географічних об'єктів, які містяться у ДРГН, є неактуальними в частині місця їх розташування, назв, включення до ДРГН відомостей щодо неіснуючих об'єктів або включення до ДРГН відомостей про один і той же об'єкт декілька разів.

У зв'язку з наведеним, Мінінфраструктури додатково звернулося до Міндовкілля, Держводагентства та АТ «Укрзалізниця» з проханням надати інформацію щодо актуальності назв та переліку географічних об'єктів, відомості про які були надані Держгеокадастром.

Після отримання відповідної інформації від Міндовкілля, Держводагентства та АТ «Укрзалізниця» було сформовано орієнтовний перелік географічних об'єктів, назви яких можуть містити символіку російської імперської політики, та надіслано його обласним державним (військовим) адміністраціям з проханням опрацювати за участі представників відповідних територіальних органів Держгеокадастру, Держводагентства, Держлісагентства, Українського інституту національної пам'яті, органів місцевого самоврядування, філій АТ «Укрзалізниця», наукових установ, закладів освіти матеріали, отримані від Міндовкілля, Держгеокадастру, Держводагентства, АТ «Укрзалізниця», та орієнтовний перелік з урахуванням рекомендацій Українського інституту національної пам'яті, фахових висновків Експертної комісії Українського інституту національної пам'яті з питань реалізації норм Закону щодо належності об'єктів до символіки російської імперської політики, за результатами чого надати інформацію щодо переліку географічних об'єктів, розташованих на території відповідної області, назви яких містять (можуть містити) символіку російської імперської політики, та пропозиції щодо нових назв таких об'єктів.

На основі інформації, отриманої від Українського інституту національної пам'яті та обласних державних (військових) адміністрацій (окрім Донецької облдержадміністрації, якою не надано відповідних пропозицій), сформовано перелік географічних об'єктів, назви яких містять (можуть містити) символіку російської імперської політики, та пропозиції щодо їх перейменування.

Водночас щодо низки географічних об'єктів, назви яких можуть містити символіку російської імперської політики, не надійшли пропозиції щодо їх перейменування або було встановлено, що назви таких географічних об'єктів є похідними від назв населених пунктів, рішення щодо перейменування яких на даний час не прийнято чи питання щодо належності назв яких до символіки російської імперської політики потребує додаткового опрацювання (перелік таких географічних об'єктів додається).

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонується:

перейменувати географічні об'єкти, назви яких містять (можуть містити) символіку російської імперської політики;

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

305/33/63-24 від 22.03.2024

доручити Держгеокадастру забезпечити внесення до ДРГН відомостей про назви географічних об'єктів, які пропонується перейменувати згідно з проектом акта, та спільно із заінтересованими центральними органами виконавчої влади, обласними державними (військовими) адміністраціями, органами місцевого самоврядування, військовими адміністраціями населених пунктів, АТ «Укрзалізниця» забезпечити актуалізацію відомостей ДРГН та в шестимісячний строк поінформувати Кабінет Міністрів України про вжиті заходи;

рекомендувати органам місцевого самоврядування, військовим адміністраціям населених пунктів забезпечити в межах компетенції перейменування інших географічних об'єктів, назви яких містять символіку російської імперської політики, і не охоплених проектом акта.

4. Правові аспекти

Основними актами законодавства у даній сфері правовідносин є Конституція України, Закон України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії», Закон України «Про географічні назви».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта буде розміщено на офіційному вебсайті Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України для громадського обговорення відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 03 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E10400000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

305/33/63-24 від 22.03.2024

Проект акта буде надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

Проект акта не потребує проведення громадської антикорупційної, громадської антидискримінаційної та громадської гендерно-правової експертиз.

8. Прогноз результатів

Реалізація акта забезпечить дотримання вимоги Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії» щодо заборони присвоєння географічним об'єктам назв, що глорифікують, увічнюють, пропагують або містять символіку російської імперської політики, що є одним із дієвих способів усунення наслідків російського панування на українських землях.

Реалізація акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави, розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад, ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп, екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Віце-прем'єр-міністр з відновлення
України – Міністр розвитку громад,
територій та інфраструктури України
_____ 2024 р.

Олександр КУБРАКОВ

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територі
та інфраструктури України

305/33/63-24 від 22.03.2024